issues. In one shot of small time I cannot speak which is in my hand.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಕರಡಿ ಸಂಗಣ್ಣ ಅವರು. .....

Sri Syed Yaseen: No Sir, there are so many issues. Tommorrow you give me chance to speak. Thank you very much.

ಶ್ರೀ ಕರಡಿ ಸಂಗಣ್ಣ ಅಮರಪ್ಪ(ಕೊಪ್ಪಳ): ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 2009–10ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೇ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ, 2009–10ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದ ಗಾತ್ರ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 29,500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಯೋಜನಾ ಗಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಬಾರಿ.....

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ನನಗೆ ಏನೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ಈಗ ವೋಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರೂಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಏಣಿಸಿ ನೋಡಿ. ನಾವು ಈಗಲೇ insist ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಹಾಕಿಬಿಡಿ ನಾವು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆಂದರೆ....ನಾಳೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಳೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೇರೋಣ. ಇಲ್ಲವೇ, reply ಅನ್ನು ಒಂದು ಗಂಟೆ ತಡವಾಗಿ ಕೊಡಲಿ. ಅಂತಹ ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಆಗಬಹುದು.

4. ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ

ಅ)ವಿಷಯ: ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣಪುರ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ 5 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕುರಿತು.

. . . . . .

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲ್: ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣಪುರ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ 5 ಲಕ್ಷ ಕುಟುಂಬಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. 5 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಇದು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಜನರು ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಆಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ

ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ? ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬದುಕಿದೆಯೇ ಸತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಜನರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ.ಕಾರಜೋಳ(ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಸಚಿವರು):- (ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರ ಪರವಾಗಿ) ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಜಲಾಶಯದಿಂದ 136 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪೂರ ಜಲಾಶಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 40 ಗ್ರಾಮಗಲು ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 176 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಡೆ ಆಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲು 136 ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 109 ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂತ್ರಸ್ಥರು ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದ 27 ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂತ್ರಸ್ಥರು ಇನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಯೋಜನೆಯಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ 136 ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ನಾಗರೀಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ರಸ್ತೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ವಿದ್ಯುತ್, ಬೀದಿ ದೀಪ, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ, ಅಂಗನವಾಡಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಕರ ವಸತಿ ಗೃಹ, ಅಗಸಿ ಬಾಗಿಲು, ಎ.ಎನ್.ಎಮ್. ಕಟ್ಟಡ, ಸ್ಮಶಾನ, ದೇವಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಕೆಲವು ಸಂತ್ರಸ್ಥರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಶೆಡ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು ನಂತರ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಲಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಸಿಗಿಕೇರಿ, ಛಬ್ಬಿ, ಯಂಕಂಚಿ, ಬಿಜಾಪೂರ ತಾಲೂಕಿನ ಗಣಿ, ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕೋಲ್ಹಾರ, ಲಿಂಗಸುಗೂರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಲಕಾವಟಗಿ ಹಾಗೂ ಹುನಗುಂದ ತಾಲೂಕ ದಾಸಬಾಳ ಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಶೇಡ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತ್ರಸ್ಥರು ವಾಸವಾಗಿರದೇ ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಬಂದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರು ಸಂತ್ರಸ್ಥರಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಪುನರವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ.

ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಭಾದಿತರಾದ ಸಂತ್ರಸ್ಥರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಪ್ಯಾಕೇಜನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರನ್ವಯ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಜಲಾಶಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 82236 ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಜಲಾಶಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 11745 ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 93981 ಅರ್ಹ ಸಂತ್ರಸ್ಥ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಪೈಕಿ 82662 ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕುಪತ್ರ ಸಹಿತ ಇತರೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ 11319 ಕುಟುಂಬಗಳು

ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರವಾಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಕ್ಕುಪತ್ರ ನೀಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪುನರ್ವಸತಿ ಪ್ಯಾಕೇಜಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತ್ರಸ್ಥರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಡ ಅನುಕಂಪ ಪರಿಹಾರ ಧನ ರೂ.22,000/– ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಭತ್ಯೆ ರೂ.2800/–ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯಡಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸಿದಲ್ಲಿ ರೂ. 60,000/–ಗಳನ್ನು ಭೂಮಿ ಖರೀದಿ ಅನುಕಂಪ ಪರಿಹಾರಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಜಮೀನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆಯಿರುವ ಆದರೆ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಹಾಗೂ ಕಸಬುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವ ಸಂತ್ರಸ್ಥರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತ್ರಸ್ತರು ಇಚ್ಚಿಸಿದ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಲು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ನಂತರ ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರೂ. 20,000/–ಗಳ ಅನುಕಂಪ ಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈವರಗೆ ಇಂತಹ 16.170 ಅರ್ಹ ಸಂತ್ರಸ್ಥರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದು ಅವರ ಪೈಕಿ 3,336 ಸಂತ್ರಸ್ಥರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲ್: ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿರುವವರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಏಕೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಪಾಟೀಲರೆ, ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲ್: ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಈಗ 8.30 ಗಂಟೆಯಾಗಿರುವಾಗ ನನಗೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಕಾರಜೋಳರವರು ಕೇಳುತ್ತೀದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟದ್ದೀರಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ಬಹುಶ: ತಮಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪುನರ್ವಸತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಜನರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅದು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಪುನರ್ವಸತಿಗೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹಾಕಿದರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಂತಹ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಬಹಳಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ? ಕೇವಲ ಒಂದೊಂದು ಮನೆ

ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು, ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ, ಊರು ಎಲ್ಲಿದೆ? ಎಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಅವರ ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು?

ಇವತ್ತು ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ. 20,000 ರೂ. ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. 20,000 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಒಂದು ಸಂಘ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಅಂತಹವರ ಒಂದು ಪುನರ್ವಸತಿ ಸಂಘ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ 28,000 ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ, 20,000 ರೂ. ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, 1979–80ರಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ನಾನು ಹತ್ತು ವರ್ಷದವನಾಗಿದ್ದೆ. ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನನಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. 500, 2,000, 3,000 ರೂ. ಕೊಟ್ಟು ಭೂಮಿ ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇವತ್ತು ಆ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬೀದಿಪಾಲಾಗಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ 2001ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಯಾರು ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ, 2001ರಲ್ಲಿ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸುವರಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 40, 50 ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಇದೇನು ಸ್ವಾಮಿ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಇದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳಬೇಕು. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ನೀಡಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೇಳಿ. ತಾವು ಮತ್ತೆ ಭಾಷಣ ಶುರು ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲ್(ನಡಹಳ್ಳಿ): ಮತ್ತೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ನನ್ನ ಹಕ್ಕು. ನಾನು 5 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ನೀವು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲ್ (ನಡಹಳ್ಳಿ): ನೀವು ಈ ರೀತಿ ತಡೆಯಲು ನೋಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನನಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. I have a right to fight for my people.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಇದು ತಡೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. you have got every right as per the procedure laid out, not as per your will and wish, ನೀವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುರೇಶ್‌ಕುಮಾರ್: ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರೆ, ಇದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ, ದಯಮಾಡಿ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿ, ಕೂಲ್ ಆಗಿ ಮಾತನಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲ್ (ನಡಹಳ್ಳಿ): ನಾನು ಕೂಲ್ ಆಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ನಾವೇನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದೇ? ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ 43 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕಾದು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮಗೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ: ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರೆ, ತಾವು ಮೊದಲನೆಸಲ ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಅವರಿಗೆ threaten ಮಾಡುವ ರೀತಿ ನಾನು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ತಾವು ಏನು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕೊ ಕೇಳಿ. ನಾನು ಕೂಡ ಅದೇ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಂಥವನು. ನಾನು ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿದಂಥವನು. ಸಂತ್ರಸ್ಥರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವನಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ನೇರವಾಗಿ ಏನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಜನರಿಗೆ ಏನು ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಟಿ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ: ನಾವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಕಾದು ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ 7 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಾರ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ: ಅಧಿವೇಶನ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ Business Advisory Committee ಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ.ಶಿಲಿಂಗೇಗೌಡ: ಈ ಮೊದಲು ನೂರು ದಿವಸ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ 60 ದಿನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ: ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಈ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ

ಮುಖ್ಯ. ಅದನ್ನು ತಾವು ದಯಮಾಡಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲ್(ನಡಹಳ್ಳಿ): ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ದಯಮಾಡಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ನಾನು ಏಕೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದೆಯೆಂದರೆ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ, ರಸ್ತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಐದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಯಾರಿಗೆ? ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, 2001 ರಲ್ಲಿ ತಾವು ಎರಡು ಸಲ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದೀರಿ, ತಾವು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ, ತಮಗೆ ಆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಭವವಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳಿಗೇನು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಅವರಿಗೆ ವೃತ್ತಿಪರ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ, ವಾಸ್ತವಿಕ ಸತ್ಯವೇನೆಂದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಸಂತ್ರಸ್ತ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ special courseಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಉಚಿತವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ತಮಗೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ಅನುಭವವಿರುವ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗದವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಈ ಎರಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ್ದದ್ದು ಪುನರ್ವಸತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಏಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬಾರದು? ತಾವು ಅಲ್ಲಿಯವರು ತಾನೆ? ಐದು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಬೀದಿ ಪಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ ತಾನೆ? ಯವ್ಯಾವುದೋ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ 2–3 ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಸಂಪೂರ್ಣ 5 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ತಾವು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್: ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಎ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್ ನಡಹಳ್ಳಿಯವರು ತಂದಿರುವ ಗಮನಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾರಾಯಣಪುರ ಡ್ಯಾಂ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಮಾಡಿರುವ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯದ ತಪ್ಪಿನಿಂದಾಗಿ ಇವತ್ತು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸುಮಾರು 16ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರಾಮಗಳು, ನಾರಾಯನಪುರ ಡ್ಯಾಂ ನ ಹಿನ್ನೀರಿನಿಂದ 14 ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹ ತೀರದಲ್ಲಿ 6 ಗ್ರಾಮಗಳು ಒಟ್ಟು 20 ಗ್ರಾಮಗಳು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾರಾಯಣಪುರ ಡ್ಯಾಂನ ಹಿನ್ನೀರಿನಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಭೂಮಿ ಸರ್ಕಾರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳು ಜಲಾವೃತವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕದ್ದು, ಬಿಸನಾಳ್, ಕೊಪ್ಪ, ಇತ್ತಲಗಿ, ಕಮದತ್, ಅಡಿಯಾಳ, ಎಮ್ಮಟ್ಟಿ, ಅನಪಕಟ್ಟಿ, ಹೆಸರುಪಂಟಿ, ಹುವಿನೂಳ್, ವರಗೋಡುದಿಣ್ಣೆ, ಕೆಂಗಲ್ ಮತ್ತು ಕಜ್ಜಲ್, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತುರುಡಗಿ ಮತ್ತು ಕಟುಗೂಗ್ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳಿಸಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ರೈತರ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಭೂಮಿಯೇನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿದೆ ಆ ಭೂಮಿಗೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ತಾವು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೆಷನ್ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್: ಇದು ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆ. ನಾನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಚಿವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ತಾವು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನಿ. ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಹಿಯನ್ನೇ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರು ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್: ಅದು ನಿಯಮ. ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನಿ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್: ಇದು ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಸಚಿವರು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ದೊಡ್ಡನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್: ಆದ್ದರಿಂದ, ಮಲಪ್ರಭ ನದಿಯ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಗಂಜಿಯಾಳು, ಚಕ್ಕಮಳಗಾವಿ, ಹಿರೆಮಳಗಾವಿ ಈ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸಹ

ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ: ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್ ನಡಹಳ್ಳಿ, ಶಾಸಕರು, ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ನಾರಾಯಣಪುರ ಜಲಾಶಯ ಮತ್ತು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಜಲಾಶಯದ ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ 176 ಗ್ರಾಮದ 93.980 ಕುಟುಂಬಗಳೇನಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನಿಗೆ 4–5 ಸಾವಿರ ಭೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರೈತರನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು 1964ರಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಆ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಆಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸುವ ಕೆಲವಾಗಿದ್ದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ. ಆಗ ಭೂಮಿ ಬೆಲೆ ಅಷ್ಟೇ ಇತ್ತು. ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ 4–8 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿರಬಹುದು. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1994ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಜೆ.ಹೆಚ್.ಪಟೇಲ್‌ರವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗ ನಾವು 'ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳಷ್ಟಿವೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದಂತಹ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ದಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು' ಎಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, Commissioner [R & R] ಅಂದರೆ Revenue Secretary equivalent post ಅನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಗ ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲ್‌ರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟೆವು. 'ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭೂ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಭೂಮಿ ಬೆಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬೆಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೆಕು, ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರು ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬೇಕು' ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿದೆವು. ಆಗ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಪಟೇಲ್‌ರವರು ಆ ರೀತಿಯ ಕಮಿಟಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ರೈತರಿಗೆ 85 ಸಾವಿರದಿಂದ 1 ಲಕ್ಷ 14 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳವರೆಗು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಡಿದೆವು ಅದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆವು. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದಂತಹ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಪಾಟಿಲರು 'ನೀವೆಲ್ಲಾ

ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದಿರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಡಗಲಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಭೂಮಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಮುಳುಗಡೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. Ex-gratia amount ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. 'Ex-gratia amount ಬರೇ 20 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು' ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಬರೇ 20 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅವರ ಭೂಮಿ ಬೆಲೆ, ಕಟ್ಟಡದ ಬೆಲೆ, ಪರಿಹಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಕಂಪದ 20 ಸಾವಿರ ex-gratia amount ಅನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವೆ. ಉದ್ಯೋಗದ ತರಬೇತಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು, ಅದು ನಡೆಯುತಕ್ಕಂಥದ್ದು. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತರಬೇತಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ, ಅಂತಹವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ತಕ್ಷಣ, ಶಾಶ್ವತವಾದಂತಹ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಶಾಶ್ವತವಾದಂತಹ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ, ಕಟ್ಟಡದ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ, ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. 'ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲ್‌ರೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 3–5 ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ತಮಗೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಲಿ. ನೀವು 'ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. Job oriented courseಗಳನ್ನು ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆಯೋ, ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 'ಆ ಮಂಡಳಿ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಈ ಮಂಡಳಿ, ಅದೇ ರೀತಿ R & R ಮಂಡಳಿ' ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, Commissioner post ಅನ್ನು ಅಲ್ಲಿ create ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕ ಹುದ್ದೆಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ R & R ಸಮಿತಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು Chairman ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ? ಮಂಡಳಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ

ಉನ್ನತವಾದಂತಹ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಹುನಗುಂದದ ಶಾಸಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ಡಿ.ಜಿ.ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಅವರಲ್ಲಿ 20 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 'ಹೌದು', ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ, ಹಿನ್ನೀರಿನಲ್ಲಿ 20 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. 14 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಯಿಂದ 6 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಯೋಗ್ಯವಾದಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

[ಗೊಂದಲ]

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು:– ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸುನಿಲ್ ವಿ.ಹೆಗಡೆಯವರು ಮುಂದಿನ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ.

[ಗೊಂದಲ]

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಸ್.ಪಾಟೀಲ್[ನಡಹಳ್ಳಿ]:– ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ.

[ಗೊಂದಲ]

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಜಿ.ಪಾಟೀಲ್:– ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ, ಅದು ಸರ್ವೆಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ.

[ಗೊಂದಲ]

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಎಂ. ಕಾರಜೋಳ:– ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, 24 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ನಿಖರವಾದಂತಹ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವೆ ಮುಗಿದಿದ್ದರೆ, ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕೋ, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೋ, ಆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮೀಸಲಾತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಯಾರು ಯೋಜನಾ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಇರುತ್ತಾರೋ, ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

[ಗೊಂದಲ]

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು:– please, ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಾನ್ಯ ಸುನಿಲ್ ಹೆಗಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ.

ಆ)ವಿಷಯ: ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವಾಗ